

ΚΡΙΤΙΚΗ, ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ- ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ:

Είναι η διανοητική ικανότητα του ανθρώπου να μελετά εκουσίως τον εαυτό του για να διερευνήσει τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του θετικά και αρνητικά, με απώτερο στόχο την αυτοβελτίωση.

ΑΤΟΜΟ		ΚΟΙΝΩΝΙΑ	
ΣΩΜΑΤΙΚΟΣ / ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Η κριτική σκέψη το βοηθά να επιλέγει έναν τρόπο ζωής κατάλληλο για τις ιδιαιτερότητές του και να βελτιώνει το βιοτικό του επίπεδο.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Άτομα με ορθολογισμό και κριτική σκέψη προβαίνουν σε σωστή επιλογή επαγγέλματος με αποτέλεσμα να αξιοποιούν στο έπακρο την δημιουργικότητά τους.➤ Η κριτική σκέψη προάγει τις επιστήμες.➤ Συμβάλλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων και συντελεί στην πρόοδο και την κοινωνική ευημερία.
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Καλλιεργεί τις διανοητικές του αρετές, τη σκέψη, τη φαντασία.➤ Αναβαθμίζει το πνευματικό του επίπεδο.	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Άτομα με κριτική ικανότητα μπορούν να κρίνουν πολιτικούς και θεσμούς με αντικειμενικό τρόπο και με στόχο την ευημερία του τόπου τους.➤ Δεν είναι εύκολο να χειραγωγηθούν και να πέσουν θύματα προπαγάνδας.
ΨΥΧΙΚΟΣ / ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Αποκτά ψυχική ηρεμία και γαλήνη καθώς μαθαίνει να αναγνωρίζει, να κρίνει και να διαχειρίζεται πάθη και συναισθήματα.	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Άτομα με κρίση διαθέτουν και αντίστοιχο υψηλό μορφωτικό επίπεδο με αποτέλεσμα να εκτιμούν τις τέχνες και τα γράμματα.
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Η κριτική σκέψη και ο ορθολογισμός το καθιστούν συμπαθές και σεβαστό άτομο ευνοώντας τη διεύρυνση του κοινωνικού του κύκλου.	ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Άτομα με κριτική ικανότητα διαθέτουν διορατικότητα απαραίτητη για την ανάπτυξη επιτυχών διπλωματικών σχέσεων.

ΑΙΤΙΑ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

ΑΤΟΜΟ		ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ	
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	➤ διανοητικές παθήσεις	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ	➤ Οι γονείς δεν αναπτύσσουν το διάλογο με το παιδί, είναι αυταρχικοί και επιβλητικοί. Έτσι, το παιδί υποτάσσεται στην αυθεντία του γονιού, αποσύρεται από τη διάθεση για έρευνα και έτσι οι διανοητικές ικανότητες δεν αναπτύσσονται στον μέγιστο δυνατό βαθμό.
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	➤ το χαμηλό πνευματικό επίπεδο δεν επιτρέπει την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης	ΣΧΟΛΕΙΟ	➤ Οι καθηγητές δεν έχουν παιδαγωγικές αρχές και δεν είναι κατηρτισμένοι σε θέματα ψυχολογίας των παιδιών.
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	➤ συναισθηματικά και ψυχολογικά προβλήματα θολώνουν την ορθή κρίση και δεν επιτρέπουν στο άτομο να σκέφτεται με ορθολογισμό	ΜΜΕ	➤ Τα ΜΜΕ δεν προβάλλουν ποιοτικές εκπομπές που αναπτύσσουν τη διανοητική δραστηριότητα. ➤ Αναπαράγουν στερεότυπα και απόψεις της εκάστοτε εξουσίας αποκρύπτοντας και νοθεύοντας γεγονότα και αλήθειες. ➤ Δεν προωθούν την πολυφωνία και τον διάλογο στην προσπάθειά τους να εξυπηρετήσουν άλλα συμφέροντα.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

ΑΤΟΜΟ

- Το ίδιο το άτομο συνειδητά να επιχειρεί να αναπτύσσει τις διανοητικές του ικανότητες μέσω ποικίλων αναγνωσμάτων και ενημέρωσης.

ΟΙΚΟΓΕ- ΝΕΙΑ

- Η οικογένεια να αναπτύσσει τον διάλογο που βοηθά το παιδί να αναπτύξει τις απαραίτητες γνωστικές και διανοητικές ικανότητες που προωθούν την κριτική σκέψη.

ΣΧΟΛΕΙΟ

- Το σχολείο είναι ο κατεξοχήν φορέας αγωγής που δύναται να καλλιεργήσει τις πνευματικές δεξιότητες του παιδιού που θα το καταστήσουν ικανό ορθή σκέψη και κρίση.
- Απαραίτητο είναι το σχολείο να εγκαταλείψει τις απαρχαιωμένες μεθόδους της στείρας αποστήθισης, της άγονης απομνημόνευσης.
- Απαραίτητος κρίνεται ο εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες συνθήκες και απαιτήσεις, προκειμένου να καταστεί ικανό το παιδί να αντεπεξέρχεται με διανοητική διαύγεια στις προκλήσεις.
- Καλό είναι να γίνει στροφή από το δασκαλοκεντρικό στο μαθητοκεντρικό σύστημα, όπου ο μαθητής θα λάβει συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία της μάθησης, ενώ θα ασκηθεί στην λήψη πρωτοβουλιών.
- Καλό είναι να αναβαθμιστούν και να εκσυγχρονιστούν και οι εκπαιδευτικές δομές με κτηριακές εγκαταστάσεις ελκυστικές και υποδομές που θα δίνουν το έναυσμα στους μαθητές για έρευνα ποικίλων τρόπων και πηγών ενημέρωσης και πληροφόρησης.

MME

- Να προωθούν την πολυφωνία και τον διάλογο.
- Να μην αποκρύπτουν ούτε να παραποιούν τα γεγονότα.
- Να αποκαλύπτουν αυθαιρεσίες της εξουσίας.
- Να μετέρχονται και να αξιοποιούν πολλές πηγές πληροφόρησης κι ενημέρωσης.

ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ & ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ

ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ

- Είναι η διανοητική ικανότητα του ανθρώπου να μελετά εκουσίως τον εαυτό του για να διερευνήσει τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του θετικά και αρνητικά, με απώτερο στόχο την αυτοβελτίωση.

ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ

- Μέσω της εσωτερικής αναζήτησης και υγιούς αυτοκριτικής οδηγείται ο άνθρωπος στην αυτογνωσία, η οποία είναι η ουσιαστική γνώση για τον εαυτό του.

ΑΙΤΙΑ ΑΔΥΝΑΜΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

- η φυσική αδυναμία του ανθρώπου να γνωρίσει σε απόλυτο βαθμό τον εαυτό του

ΠΝΕΥΜΑ-ΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

- το χαμηλό πνευματικό επίπεδο δεν επιτρέπει την ευθυκρισία και ως εκ τούτου την άσκηση ορθής κριτικής

ΣΥΝΑΙΣΘΗ-ΜΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

- η στροφή στον ατομισμό εμποδίζει το άτομο να κρίνει αντικειμενικά και αυστηρά τον εαυτό του

ΗΘΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

- η κυριαρχία εγωιστικών συναισθημάτων εμποδίζουν το άτομο να κρίνει αντικειμενικά και αυστηρά τον εαυτό του

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΟΝΙΜΗΣ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗΣ

ΑΤΟΜΟ

- Το ίδιο το άτομο συνειδητά να επιχειρεί να αυτοβελτιώνεται και να ασκεί αντικειμενική (όχι επιεική ούτε αυστηρή) κριτική

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Η οικογένεια να αναπτύσσει τον διάλογο που βοηθά το παιδί να αναπτύξει τις απαραίτητες γνωστικές και διανοητικές ικανότητες για αυτοκριτική
- Η οικογένεια μπορεί να επισημαίνει τα λάθη και τις αδυναμίες του παιδιού χωρίς να προσβάλει την αξιοπρέπειά του αλλά και να επιβραβεύει τις αρετές του.

ΣΧΟΛΕΙΟ

- Το σχολείο είναι ο κατεξοχήν φορέας αγωγής που δύναται να καλλιεργήσει τις πνευματικές δεξιότητες του παιδιού που θα το καταστήσουν ικανό για αυτοκριτική.
- Μέσω του συστήματος της αξιολόγησης των μαθητικών επιδόσεων προσφέρει έναν ενδεικτικό τρόπο αυτοκριτικής.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗΣ & ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ

ΑΤΟΜΟ		ΚΟΙΝΩΝΙΑ	
ΣΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ αναγνωρίζει και βελτιώνει τις σωματικές του αρετές➤ επιλέγει έναν τρόπο ζωής κατάλληλο για τις ιδιαιτερότητές του	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Άτομα με αυτογνωσία προβαίνουν σε σωστή επιλογή επαγγέλματος με αποτέλεσμα να αξιοποιούν την δημιουργικότητά τους
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ καλλιεργεί τις διανοητικές του αρετές➤ αναγνωρίζει αρετές και αδυναμίες και στρέφεται στην ενίσχυση των μεν, εξάλειψη των δε	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Άτομα με αυτοκριτική και αυτογνωσία έχουν κατακτήσει τις αρετές του ορθολογισμού και της ευθυκρισίας με αποτέλεσμα να κρίνουν πολιτικούς και θεσμούς με αντικειμενικό τρόπο και με στόχο την ευημερία του τόπου τους
ΨΥΧΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ αποκτά ψυχική ηρεμία και γαλήνη καθώς μαθαίνει να διαχειρίζεται πάθη και συναισθήματα➤ αποκτά μετριοπάθεια, αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση, ενώ κατορθώνει την άρση της υπερτίμησης ή υποτίμησης του εαυτού του	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Άτομα με αυτοκριτική και αυτογνωσία έχουν κατακτήσει διανοητικές αρετές και διαθέτουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο με αποτέλεσμα να εκτιμούν τις τέχνες και τα γράμματα
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ η μετριοπαθής στάση του ατόμου το καθιστά συμπαθές στο ευρύ κοινό➤ αναγνωρίζει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα και καλλιεργεί την κοινωνικότητά του	ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	➤ Άτομα με αυτογνωσία γνωρίζουν τα όριά τους, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Δεν έχουν παράλογες απαιτήσεις. Σέβονται τη διαφορετικότητα και εργάζονται για την επίτευξη της ειρήνης και της ομόνοιας των λαών που προάγει τον πολιτισμό